

مقایسه عملکرد بذور حقیقی هیبریدهای زیرگونه آندیژنا با توپروزوم

سیروس مسیحا، جابر پناهنده و علیرضا مطلبی آذر^۱

۱- دانشگاه تبریز، دانشکده کشاورزی، گروه باغبانی

استفاده از بذور حقیقی سیب زمینی (TPS) توان غلبه بر برخی از محدودیت‌های تولید سیب زمینی در کشورهای در حال توسعه را دارا می‌باشد استفاده از بذور حقیقی بخصوص در مناطقی که تولید یا نگهداری غده‌های بذری سالم دشوار است، می‌تواند در کاهش هزینه‌های تولید سهم بسزایی داشته باشد. توسعه و مقبولیت بذور حقیقی منوط به تولید ارقام مناسب با عملکرد و یکنواختی بالا است. هیبریدهای بین ژنوتیپ‌های گزینش شده زیر گونه آندیژنا با توپروزوم یکی از گزینه‌های پیشنهادی برای توسعه ارقام TPS می‌باشد. هدف از این پژوهش بررسی امکان بکارگیری زیرگونه آندیژنا در تولید ارقام TPS هیبرید بود بدین منظور دوازده خانواده از بذور حقیقی شامل چهار ترکیب از هیبریدهای آندیژنا × توپروزوم، آندیژنای گزینش شده، آندیژنای گزینش نشده، پنج ترکیب از هیبریدهای توپروزوم × توپروزوم و یک خانواده آزاد گرده افشان از توپروزوم‌ها در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار مورد مقایسه قرار گرفتند. صفات مورد ارزیابی شامل عملکرد تک بوته، وضعیت ظاهری و ماده خشک غده‌ها بود. تجزیه واریانس اثرات معنی داری را برای هر سه صفت در بین خانواده‌های مورد مقایسه نشان داد نتایج بیانگر برتری برخی از هیبریدهای توپروزوم × آندیژنا از لحاظ عملکرد و ماده خشک نسبت به هیبریدهای توپروزوم × توپروزوم بود. اما از نظر وضعیت ظاهری غده در مجموع هیبریدهای توپروزوم × توپروزوم برتر از هیبریدهای آندیژنا × توپروزوم بودند. عملکرد و ماده خشک آندیژنای گزینش شده بهتر از آزاد گرده افشانهای توپروزوم و آندیژنای گزینش نشده بود.